

A MÉRTÉKTÉKTELELEN TÉR

A LÉPTÉK RELATIVIZÁLÓDÁSA A VALÓS ÉS A
VIRTUÁLIS TÉR KÖLCSÖNHATÁSA ÁLTAL

KŐSZEGHY FLÓRA

DOKTORI ISKOLA VEZETŐJE:
HARMATI HEDVIG DLA HABIL.

TÉMAVEZETŐK:
PHD. TILLMANN JÓZSEF
GETTÓ TAMÁS DLA

MOHOLY-NAGY MŰVÉSZETI EGYETEM
BUDAPEST, 2024.

TÉZISEK

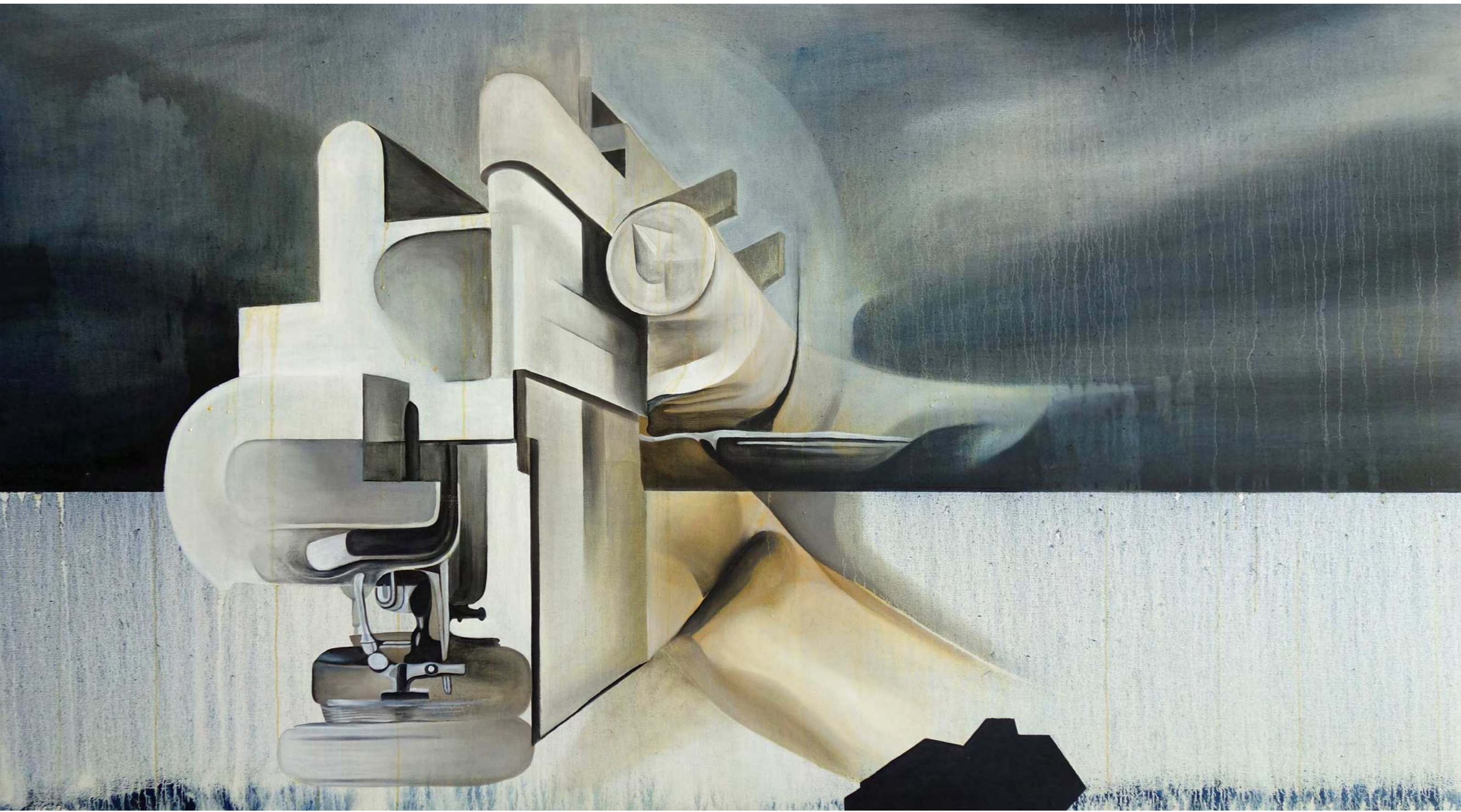
A MÉRTÉKTELEN TÉR

A LÉPTÉK RELATIVIZÁLÓDÁSA A VALÓS ÉS A VIRTUÁLIS TÉR KÖLCSÖNHATÁSA ÁLTAL

ABSZTRAKT

A digitalizáció révén az építészet szempontjából a virtuális térnek egyre nagyobb jelentősége van. A tervezés során használt eszközök a valóságnak egy sajátos szeletét tárják fel, amely magában foglalja a jövőbeli lehetőségeket is a fizikai világra vonatkoztatva. Az építészet ugyanis a virtuális térben zajló események közt abban a mezőben tartózkodik, amely hidat képez a fizikai valóság irányába. A realitás különböző dimenziói közti összefüggések feltárása ilyen formán a hétköznapi tapasztalatok szempontjából és az elméleti kérdések felől nézve is fontos feladat. A dolgozat éppen ezért a technológia és az építészet viszonyát járja körül, ahol a virtuális és a valós tér problémakörét az építészet elméleti keretei közt értelmezi, ugyanakkor az eszmetörténet vonatkozó kontextusát is vizsgálja. Mivel a téma viszonylag új területe az építészetelméletnek az értekezés igyekszik részletesen bemutatni a kapcsolódó tudományterületek irodalmát is.

A dolgozat és a mestermű a témával kapcsolatos összefüggéseket tárja fel. A mestermű által megjelenített elméleti építészeti koncepciók elvont képei mellett az értekezés a háttérben zajló eseményeket vizsgálja. A kutatás ilyen formán egészíti ki a mester munkát, miközben a téma szempontjából megkerülhetetlen kérdéseket is kontextusba helyezi. Az értekezés a virtuális térben végbemenő változásokból kiindulva jut el az embereket érintő folyamatokig, ahol az ember mértékadó szerepének megkérdőjelezése áll a középpontban. A dolgozat fő megállapítása az, hogy a digitális technológia hatására az építészet léptékekkel kapcsolatos viszonyrendszere megváltozott, ezáltal az építészeti lépték elvesztette állandóságát. Ennek hátterében az áll, hogy az emberre is hatott a virtualitás, amely révén az embernek magának, mint mértékadó szereplőnek, már nincs állandó léptéke.

TÉZISEK

I.

A virtuális jelentése a digitális korban visszatér az eredeti jelentéséhez. Ahogyan eredetileg a hatóerőt, úgy korunkban ismét a hatása révén érvényesülőt írja le, mely az alternatív valóságok dimenzióiban létezik, de a digitalizáció nyomán a párhuzamos világok nagyobb erőt fejtenek ki a fizikai valóságra, mint korábban bármelyik imaginárius sík. A virtuális és a fizikai valóság viszonylatában egy inflexiós ponton állunk, ahol a fizikai sík szerepe háttérbe szorulhat, miközben a virtuális mező egy végtelen változóval bíró térként uralja le a jelenvalólét kereteit.

II.

A digitális eszközeivel szimbiózisban élő emberből jön létre a mentális kiborg, amely bizonyos képességeit meghatványozza, és létezésének terét a virtuálisra cserélve fedezi fel a végtelen távlatokat.

III.

A virtuális és a valós tér határán az emberi perspektíva, valamint a percepción keresztül megvalósuló térbeli események vannak, melyek egymással kölcsönhatásban állva alakítják az embert magát is.

IV.

Az emberi mérték a digitális térélmény léptéktelenségével együtt oldódik fel és válik egy fluid, állandóan változóban lévő rendszer középpontjában álló emberi viszonylattá, amely a hozzá rendelt térélményhez képest lép működésbe.

V.

A kortárs építészet a léptéktelenség felé halad, melyben a digitális tervezésnek fontos szerepe van. A homogenizált óriási tömegek, az ablakok eltüntetésének vágya és az anyagtalanság igénye egyaránt ezt a folyamatot követi. Ennek háttérében az ember mértékének elvesztése áll.

